

Riscurile afectării sănătății în exercitarea profesiei de polițist

Profesia de polițist implică asumarea mai multor responsabilități și riscuri deosebite. Polițiștii desfășoară activități și misiuni periculoase (de la pregătire până la acțiunile directe sau sub acoperire împotriva infracționalității violente, crimei organizate, terorismului etc.), punându-și în pericol viața și sănătatea. De regulă, serviciul polițienesc are caracter permanent și obligatoriu, cu o durată nenormată.

Conform datelor specialiștilor în domeniu (Direcția medicală a MAI), principalii factori care favorizează mediul profesional și social în care polițiștii își desfășoară activitatea, dar care influențează negativ starea lor de sănătate sunt următorii:

- eforturi fizice și psihice de durată în procesul desfășurării activității;
- regim de lucru ce nu permite un stil de viață sănătos (program de lucru prelungit, uneori pentru perioade mai îndelungate, lucrul în ture, inclusiv nocturne, alimentație neadecvată, lipsa perioadelor de odihnă pentru refacerea capacității de muncă...);
- stress și tensiune psihică, generate de acțiunile în forță, dileme morale, determinate de posibilitatea utilizării armamentului, tehnicilor și procedurilor specifice cu eventualele lor consecințe; activități desfășurate într-un climat ostil, uneori în localități izolate în proximitatea elementelor infractoare;
- posibilitatea apariției unor amenințări din partea elementelor infractoare, atât direct la adresa persoanei, cât și a membrilor familiei acesteia;
- presiunea termenilor de îndeplinire a sarcinilor și responsabilităților specifice funcției în ascensiune cu nivelul ierarhic.

Trebuie menționat că activitatea polițiștilor are un puternic ecou emoțional, iar această trăire emoțională are consecințe și urmări vădite. S-a constatat următoarea clasare a celor mai frecvente afecțiuni în funcție de numărul cazurilor înregistrate:

- 1) boli ale aparatului cardiovascular
- 2) boli ale aparatului digestiv
- 3) boli ale sistemului osteo-articular
- 4) boli endocrine
- 5) boli infecțioase și parazitare etc.

Prin urmare, abordarea problemei privind afectarea sănătății polițiștilor în procesul desfășurării serviciului este actuală și stringentă.

Evaluarea comparativă a morbidității efectivului MAI cu incapacitate temporară de muncă pe durata 2005-2009 a evidențiat mai multe particularități. Astfel, pe locul întâi în topul morbidității se situează maladiile sistemului respirator, (cu o rată de 33,5-42,9%); pe locul doi – traumatismele (cu o rată de 17,5-13,4%) și pe locul trei – afecțiunile sistemului nervos (cu o rată de 11-6,6%), în medie rata acestora fiind în ascensiune.

Analiza duratei medii de spitalizare a colaboratorilor MAI, evidențiază o tendință de creștere în dinamică a acesteia de la 10,3 zile/pat la 11,2 zile/pat, efectul scontat fiind restabilirea deplină a sănătății colaboratorilor pentru antrenarea lor după externare direct la îndeplinirea obligațiilor de serviciu.

Conform datelor statistice prezentate de Ministerul Sănătății, durata medie de spitalizare pe republică este de 10,0 zile. În Spitalul militar al MAI ea este mai mare, pe parcursul anilor fiind în ascensiune. Prin urmare, pacienții spitalizați în Spitalul militar al MAI au nevoie de mai mult timp pentru tratament și restabilirea capacității de muncă.

Evaluarea riscurilor constituie fundamentul unei gestiuni eficace a securității, sănătății și poate fi considerată o activitate-cheie pentru reducerea accidentelor de muncă și a bolilor profesionale. Ea are ca urmare implementarea măsurilor colective de prevenire și a soluțiilor de protecție personală.

În structura morbidității spitalizate, se remarcă modificări minime în clasamentul maladiilor pe parcursul anilor 2006-2009, întâietatea revenind afecțiunilor sistemului digestiv cu rata de 20,9-24,4%, urmate de patologia sistemului cardiovascular cu 19,8-21,4%.

Exercitarea profesiei de polițist implică unele consecințe nefaste asupra stării sănătății, această profesie fiind practică în situații de muncă ce duc la intensificarea stresului cu consecințele respective asupra sănătății. Segmentul de vârstă cel mai afectat de boli este între 40-55 ani, cu un maxim în intervalul dintre 45 și 50 ani. Datorită expunerii la diferite riscuri și factori nocivi, atât la moment, cât și pe termen mai îndelungat, sănătatea polițiștilor este substanțial afectată, majoritatea fiind diagnosticați cu afecțiuni acute sau maladii cronice. Astfel, sub acțiunea unor factori de risc precum: stresul, alimentația nesistematică și irațională, fumatul, dislipidemia, obezitatea, lipsa perioadelor de odihnă pentru refacerea capacității de muncă, este favorizată dezvoltarea afecțiunilor sistemului digestiv, cardiovascular, nervos, endocrin etc.

Este important de menționat că lipsa odihnei și a somnului poate avea urmări nedorite. Conform statisticii, numai în anul 2001, în SUA, s-a acumulat un deficit de somn evaluat la circa 106 miliarde de ore, iar la nivel mondial de circa 2.321 miliarde de ore.

Dacă acestea ar fi cifre financiare, ele ar putea genera cel mai mare șoc economic. Cifrele respective fiind astronomice, indică faptul că omenirea se află în plină deprivare de somn și odihnă, inclusiv și cei ce practică meserii riscante.

Trebuie, de asemenea, menționat că nu doar polițiștii sunt afectați de activitatea profesională de zi cu zi, ci și colegii și familiile lor, chiar dacă adesea elementul declanșator al faptului că activitatea profesională îi afectează și pe ceilalți nu pare să fie în legătură cu aceasta.

Concluzii. Marea majoritate a pacienților cu incapacitate temporară de muncă au avut drept cauză a afecțiunilor medicale depistate - presiunea fizică sau psihică, exercitate în sine de profesia de polițist, care produce mutații multiple în planul stării de sănătate atât în perioada de activitate, cât și după încheierea acesteia.

Recomandări:

- Managementul rațional al timpului de lucru
 - Examinarea medicală profilactică anuală obligatorie a colaboratorilor MAI
 - Intensificarea lucrului curativ-profilactic de dispensarizare
 - Restabilirea dreptului de tratament balneo-sanatorial gratuit angajaților MAI
 - Îmbunătățirea calității vieții
 - Asigurarea fiecărui colaborator cu asistență psihologică.
- (publicat în ziarul GARDIANUL din 30 septembrie, curent)

Direcția informare și relații cu publicul,
12 octombrie 2011